

Vergaderjaar 2007–2008

29 383

Meerjarenprogramma herijking van de VROM-regelgeving

Nr. 109

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 juni 2008

Hierbij doe ik u, mede namens de minister van Justitie en de minister en de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, het verslag van de evaluatie van de Wet handhavingsstructuur en het Besluit kwaliteitseisen handhaving milieubeheer toekomen, overeenkomstig artikel II van genoemde wet¹. De evaluatie bereikt u helaas enkele maanden later dan mijn bedoeling was. De reden hiervoor is dat het de onderzoekers meer tijd heeft gekost om de uitkomsten van het onderzoek goed te borgen in termen van representativiteit, generaliseerbaarheid en betrouwbaarheid.

Het voorliggende verslag is omvangrijk, maar voor een snelle kennisgeving volstaat lezing van de samenvatting op blz. 5 t/m 7 en de beantwoording op blz. 12 t/m 16 van het in de motie-Spies (29 285, nr. 12) gedane verzoek en enkele op 5 juli 2005 door de Eerste Kamer met betrekking tot de evaluatie gestelde vragen (Handelingen I, 5 juli 2005, 32–1504 e.v.). De door de onderzoekers getrokken conclusies over de effecten van de wet en het besluit in de praktijk en de gedane aanbevelingen staan in hoofdstuk 4 (blz. 37 t/m 66).

De onderzoekers constateren dat de handhavingsorganisaties de afgelopen jaren een professionaliseringsslag hebben gemaakt en dat er sprake is van meer voortvarendheid bij de handhaving. Het Besluit kwaliteitseisen handhaving milieubeheer heeft volgens de onderzoekers waarschijnlijk een beperkte meerwaarde voor de uitvoeringskwaliteit maar het is een stap in de goede richting. Door de wet, het besluit en het daaraan voorafgegane professionaliseringstraject zijn de planmatigheid en de transparantie van de handhaving toegenomen en is met betrekking tot de kwaliteit waarschijnlijk vooruitgang geboekt.

Inzake de problemen die de Wet handhavingsstructuur beoogde op te lossen, rapporteren de onderzoekers aan het slot van hun samenvatting dat de problemen in de milieuhandhaving waarvan in de totstandkomingsgeschiedenis van de wet is gesproken, echter niet zijn opgelost.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

Deze constatering past in de analyse van de knelpunten in het stelsel van toezicht en handhaving binnen het VROM-domein die de minister van Justitie en ik hebben beschreven in hoofdstuk 5 van de Strategische uitvoeringsnotitie handhaving (29 383, nr.83, blz. 13 e.v.), aangeboden bij brief van 20 december 2007 aan uw Kamer.

De conclusies en aanbevelingen van de onderzoekers sluiten aan op diverse acties die in de Strategische uitvoeringsnotitie zijn beschreven ter verbetering van de bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving van de VROM-regelgeving en op de totstandbrenging van het wetsvoorstel Algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Daarom worden de conclusies en aanbevelingen ingebed in de al in gang gezette verbetertrajecten en de Wabo. Het gaat dan in het bijzonder om:

- Het Transitieprogramma Werk in uitvoering dat mede de uitwerking van het advies van de commissie Oosting met betrekking tot het interbestuurlijk toezicht gaat omvatten. Hierin worden in het bijzonder de aanbevelingen 2, 3, 4, 5, 9, 10 en 16 betrokken. Deze betreffen een nadere invulling van de kwaliteitseisen met landelijke afspraken en producten (bijvoorbeeld inzake risicoanalyse en auditing), verbetering van de monitoring en kwaliteitsverhogende initiatieven. Uw Kamer wordt over het Transitieprogramma in de eerste helft van 2008 parallel aan de aanbidding van het kabinetsstandpunt op het advies van de commissie Oosting inzake het interbestuurlijk toezicht geïnformeerd.
- Het onderzoek van het Onderzoeksteam Herziening handhavingstelsel VROM-regelgeving naar de houdbaarheid van dat stelsel op de langere termijn. Hier gaat het in het bijzonder om de aanbevelingen 11 en 12 die gaan over het handhavingstelsel. Ik heb tijdens het Algemeen Overleg Handhaving op 23 januari 2008 toegezegd de kabinetsreactie over dit onderzoek na de zomer van 2008 aan de Tweede Kamer aan te bieden. Aanbeveling 12 krijgt overigens voorts aandacht in het programma van de rijksinspecties «Vernieuwing toezicht».
- Het Besluit omgevingsrecht op grond van de Wabo waarin het Besluit kwaliteitseisen handhaving milieubeheer wordt verbreed naar de handhaving van het omgevingsrecht. Hier gaat het met name om de aanbevelingen 1, 5, 6, 7, 8 en 9 waarin wordt voorgesteld het managementsysteem van het besluit als zodanig in stand te laten als brede basis voor professionalisering en waarin wordt ingegaan op enkele specifieke kwaliteitseisen. Het ontwerp-besluit omgevingsrecht wordt in de tweede helft van 2008 in procedure gebracht.

Voor wat betreft de uitwerking van de aanbevelingen die ook van belang zijn voor de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat vindt inhoudelijke afstemming plaats.

De aanbevelingen 13, 14 en 15 die ingaan op de interbestuurlijke interventie-instrumenten, de dubbelingen bij het Interbestuurlijk toezicht en de regiefunctie van de provincie zijn betrokken bij het opstellen van het kabinetsstandpunt over het advies van de commissie Oosting. Zoals in de memorie van toelichting bij de Wabo (30 844, nr. 3, blz. 57) werd opgemerkt, is bij de besluitvorming over de nu voorliggende evaluatie dat kabinetsstandpunt leidend voor de omgevingswetgeving. In de memorie van toelichting op het wetsvoorstel Waterwet (30 818) is eveneens deze relatie gelegd.

De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. M. Cramer